

Record voor Soortenjaar 2025x2 Steenwijkerland.

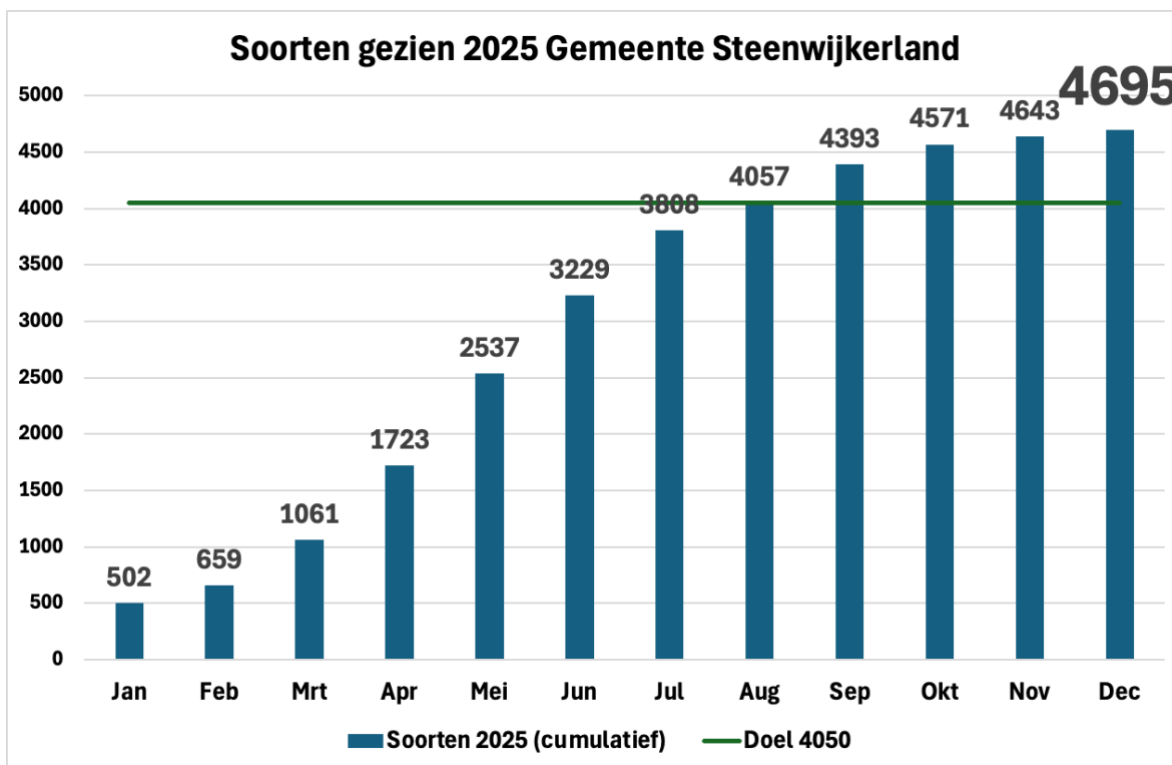
De gemeente Steenwijkerland en de IVN-afdeling Noordwest-Overijssel (IVN – Instituut voor Natuureducatie) kijken terug op een geslaagde en leerzame uitvoering van het Soortenjaar 2025x2. Het soortenjaar, ook wel Bioblitz genoemd had als doel om 4050 verschillende soorten planten, schimmels, dieren uit alle soortengroepen te registreren. Gedurende het jaar 2025 gingen inwoners, vrijwilligers en natuurliefhebbers op pad om in de hele gemeente zoveel mogelijk planten, dieren en schimmels waar te nemen en vast te leggen. Dankzij de laagdrempelige aanpak — iedereen met een smartphone kan eenvoudig soorten registreren via Waarneming.nl en de app ObsIdentify — ontstond een continue stroom aan waardevolle natuurgegevens.

Seizoensverloop: van sterke start naar zomerse soortenrijkdom

Het Soortenjaar 2025x2 begon sterk: al in januari werden opvallend veel soorten geregistreerd, waaronder overwinterende vogels zoals Roodhalsgans en IJsdruiker. Ook soortengroepen die normaal minder aandacht krijgen — zoals mossen en korstmossen — werden vroeg in het seizoen uitgebreid vastgelegd. In februari nam het tempo iets af, maar bijzondere winter- en trekvogelwaarnemingen, zoals overvliegende Kraanvogels, bleven binnenkomen.

Vanaf april verschoof de aandacht naar voorjaars- en zomersoorten. Door stijgende temperaturen kwamen de waarnemingen van planten, nachtvlinders en diverse insectengroepen sterk op gang. Groepen als vliegen, muggen en kevers werden goed vertegenwoordigd, mede dankzij de inzet van ervaren waarnemers én nieuwe deelnemers die via de apps steeds makkelijker soorten leerden herkennen. Halverwege mei was al 50% van het doel van 4050 soorten bereikt, met in de maanden mei en juni een verdere stevige toename. Al in augustus werd de doelstelling van 4050 soorten behaald. De 4050ste soort betrof een Biefstukzwam uit de groep schimmels.

Uiteindelijk werden meer dan 4695 verschillende soorten geregistreerd! Vergeleken met voorgaande jaren liet het jaar 2025 een opvallend sterke stijging zien in het aantal geregistreerde soorten. Wat laat zien hoeveel inzet de vrijwilligere waarnemers hebben geleverd en hoe bijzonder soortenrijk onze gemeente Steenwijkerland is.

[Afbeelding 1: Diagram voortgang t.o.v. doel]

Bijzondere vondsten en nieuwe gemeentelijke soorten

Gedurende het jaar zijn tal van soorten vastgesteld die in Steenwijkerland niet of nog nooit eerder op deze manier zijn gedocumenteerd. In totaal gaat het om 471 nieuwe soorten geregistreerd via [Waarneming.nl](https://www.waarneming.nl). Daarnaast zijn er nieuwe vindplaatsen van bekende soorten naar voren gekomen, wat waardevolle aanvullende verspreidingsinformatie oplevert.

De volledige lijst met alle vondsten is te bekijken via [Waarneming.nl](https://www.waarneming.nl) › [Projecten](#) › [Bioblitz](#) › [Soortenjaar 2025x2 Steenwijkerland](#). Hieronder lichten we enkele opvallende waarnemingen uit.

- **Rode waterereprijs** – een plant van natte, kalkhoudende en voedselrijke bodems, veelal langs rivieren. Voor het eerst in onze gemeente waargenomen, bij Vollenhove-Voorst.
- **Kraaihei** – een soort van zandgronden; vrij algemeen in het noorden van Nederland maar zeldzaam in het zuiden. Na 2022 opnieuw gevonden tijdens een gerichte zoektocht op het militair oefenterrein bij Kallenkote.
- **Moeraskruiskruid** – een zeldzame soort in Nederland die slechts beperkt verspreid voorkomt. De vondst levert belangrijke aanvullende verspreidingsinformatie op.

- **Biefstukzwam** – een vrij algemene zwam, maar in dit project extra bijzonder als de gevalideerde **4050ste soort** waarmee het doel van het Soortenjaar werd behaald.
- **Europese otter** – algemeen in deze gemeente maar nog steeds zeldzaam in Nederland. In 2025 is de Otter meerdere keren geregistreerd; helaas ook als verkeersslachtoffers, dergelijke registraties zijn wel waardevol, om eventueel maatregelen te kunnen nemen.
- **Watervliegenva** (uitheemse waterplant) – vangt kleine waterdieren als voedsel. Dit betrof de tweede waarneming voor heel Nederland. Zo’n melding helpt om potentieel invasieve soorten vroeg in beeld te krijgen.
- **Bever** – een soort die relatief nieuw is in de regio en langzaam terrein wint; de waarneming bevestigt de verdere vestiging in onze omgeving.

[Afbeelding 2: Kraaihei, in het donkergroen, begin April 2025 gevonden op militair oefenterrein nabij Kallenkote]

Activiteiten en publieksbetrokkenheid

Om inwoners te betrekken bij natuur dichtbij huis organiseerde IVN drie soortensafari's, gericht op het leren herkennen en registreren van soorten met de app ObsIdentify. De excursies

trokken deelnemers van verschillende leeftijden en ervaringen. Tijdens deze activiteiten werd niet alleen uitleg gegeven over het determineren, maar werden ook nieuwe soorten vastgelegd.

Daarnaast vonden twee determinatiewandelingen plaats samen met IVN- en KNNV-leden. Hierbij werd bewust gezocht op meer afgelegen terreinen in de gemeente, vaak met waardevolle resultaten. Ook organiseerden de gemeente en de IVN speciale thema-avonden, zoals een vleermuisexcursie en een nachtvlinderavond.

[Afbeelding 3: Foto van soortensafari excursie, begin Mei 2025, gegeven in Vollenhove]

Data: waardevol voor nu en voor de toekomst

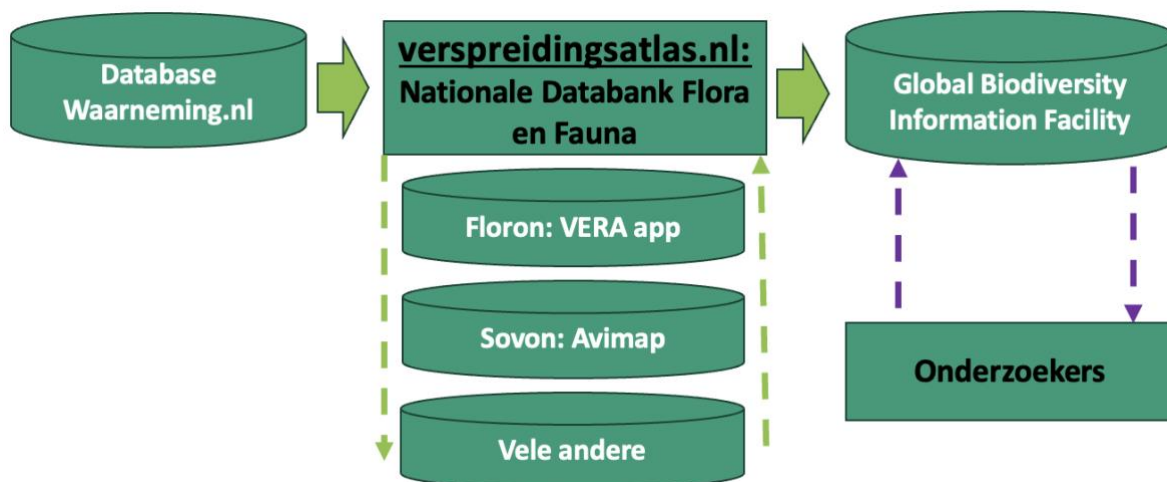
Elke waarneming, of deze nu via de website of de app wordt ingevoerd, belandt in dezelfde database van Waarneming.nl. Deze gegevens worden gedeeld met de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) en uiteindelijk wereldwijd beschikbaar gesteld via GBIF, een internationale natuurdatabank die veel wordt gebruikt bij onderzoek. Omdat NDFF ook de

gegevens verzamelt van gespecialiseerde soortenorganisaties en onderzoeksbureaus, ontstaat één landelijke, samenhangende bron van natuurdata.

De datakwaliteit wordt gewaarborgd door automatische beeldherkenning (het NIA-algoritme) én door controle van gespecialiseerde soortenkenners, de validators.

Waarnemingen door inwoners vormen een belangrijke aanvulling op dit professionele onderzoek. Zo kan een enkele melding van bijvoorbeeld een Europese otter niet alleen een kilometerhok op de Nederlandse verspreidingsatlas vullen, maar ook aangeven waar de soort precies is gezien en of er bijvoorbeeld sprake was van een verkeersslachtoffer. Dit helpt om lokaal te beoordelen of maatregelen nodig zijn.

Met betrouwbare data over soorten en hun locaties kunnen analyses worden gemaakt over verspreiding en trends, en kunnen gemeenten voorafgaand aan werkzaamheden gericht controleren of er bijzondere of beschermde soorten te verwachten zijn.

[Afbeelding 4: Schema datastroom NDFF / GBIF]

Hoe nu verder?

De Bioblitz 2025x2 laat zien hoe waardevol het is wanneer inwoners actief bijdragen aan het zichtbaar maken van de natuur in hun eigen omgeving. Dankzij de laagdrempelige manier van waarnemen — een foto maken en via Waarneming.nl of de app ObsIdentify uploaden — kan

iedereen meedoen, ongeacht ervaring of voorkennis. Juist doordat zoveel mensen hebben bijgedragen, is een goed beeld ontstaan van de soortenrijkdom in Steenwijkerland.

Ook in de toekomst blijven deze waarnemingen belangrijk. Ze vormen een steeds groeiende basis voor het volgen van trends in biodiversiteit en leveren gegevens op die kunnen worden gebruikt voor onderzoek en voor toekomstige beleidskeuzes rondom natuurbeheer. Daarom nodigen de gemeente Steenwijkerland en IVN iedereen uit om ook na het Soortenjaar 2025 door te gaan met het vastleggen van waarnemingen.

Het doel voor de komende jaren is om het aantal soorten én het aantal waarnemingen verder te vergroten. Dat kan wanneer mensen het gebruik van de apps obsidentify of observation.org omarmen. Zo bouwen we samen aan betere kennis van de natuur dichtbij huis en een stevig fundament voor de toekomst.

Verslag van

IVN, afdeling Noordwest Overijssel, door vrijwilligers: Froukje de Vries, Willem-Jan Hoeffnagel en Niels Vlasma.

Meer informatie:

Verzamelde waarnemingen: <https://waarneming.nl/bioblitz/16284/soortenjaar-2025x2-steenwijkerland/>

Info over het soortenjaar: <https://www.ivn.nl/afdeling/noordwest-overijssel/bioblitz-2025/>